

Koncepce sbírkotvorné činnosti příspěvkových organizací zřizovaných Středočeským krajem v oblasti kultury se zaměřením na rozšiřování sbírek nákupem předmětů (2026–2030)

Zpracovatelé:

PhDr. Irena Děkanovská, Ph.D.,

oddělení cestovního ruchu a koncepcí

Odboru kultury a památkové péče KÚSK

Podklady ke zpracování:

ředitelé příspěvkových organizací

zřizovaných Středočeským krajem v oblasti

kultury

účinná ke dni 1. 1. 2026

Obsah

Úvod	4
601 Galerie Středočeského kraje, p. o.	7
603 Středočeské muzeum, p. o.	8
604 Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o.	9
605 Muzeum Podblanicka, p. o.	10
606 Muzeum Českého krasu, p. o.	11
607 Sládečkovu vlastivědné muzeum v Kladně, p. o.	13
608 Regionální muzeum v Kolíně, p. o.	15
609 České muzeum stříbra, p. o.	17
610 Regionální muzeum Mělník, p. o.	18
611 Muzeum Mladoboleslavská, p. o.	20
612 Polabské muzeum, p. o.	21
613 Oblastní muzeum Praha – východ, p. o.	22
614 Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, p. o.	23
615 Hornické muzeum Příbram, p. o.	24
616 Památník Karla Čapka ve Staré Huti u Dobříše, p. o.	25
617 Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, p. o.	26
618 Muzeum T. G. M. Rakovník, p. o.	27
619 Rabasova galerie Rakovník, p. o.	28
Závěr.....	29

Úvod

Středočeský kraj zřizuje 19 příspěvkových organizací v oblasti kultury. Z nich je 18 sbírkotvornými institucemi spravujícími sbírkové předměty, majetek Středočeského kraje, v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon“).

Majetek Středočeského kraje uchovávaný ve sbírkách evidovaných v Centrální evidenci sbírek ČR spravuje:

– 13 víceoborových muzeí:

- 603 Středočeské muzeum, p. o.
- 605 Muzeum Podblanicka, p. o.
- 606 Muzeum Českého krasu, p. o.
- 607 Sládečkovu vlastivědné muzeum v Kladně, p. o.
- 608 Regionální muzeum v Kolíně, p. o.
- 609 České muzeum stříbra, p. o.
- 610 Regionální muzeum Mělník, p. o.
- 611 Muzeum Mladoboleslavska, p. o.
- 612 Polabské muzeum, p. o.
- 613 Oblastní muzeum Praha-východ, p. o.
- 614 Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, p. o.
- 615 Hornické muzeum Příbram, p. o.
- 618 Muzeum T.G.M. Rakovník, p. o.

– 1 archeologický ústav:

- 604 Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o.

– 2 galerie:

- 601 Galerie Středočeského kraje, p. o.
- 619 Rabasova galerie Rakovník, p. o.

– 2 památníky osobností:

- 616 Památník Karla Čapka ve Staré Huti u Dobříše, p. o.
- 617 Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, p. o.

Sbírky dle zákona tvoří Středočeská vědecká knihovna v Kladně, p. o., která při správě knihovního fondu postupuje podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon).

Vzhledem k okolnostem vzniku a dalšího následného rozvoje jednotlivých organizací se jejich zaměření a sbírkotvorná činnost navzájem liší. Spočívá jak v akvizici (zařazení), tak v deakcesi (vyřazení) sbírkových předmětů. Deakcese se uplatňuje zejména v případě předmětů zařazených historicky do sbírek, které na základě soudobého poznání sbírku nezhodnocují, nebo z hlediska životnosti materiálu podlehlý zkáze.

Pokud jde o podporu akvizice významných sbírkových předmětů na úrovni národních dotačních zdrojů, vyhlašuje Ministerstvo kultury v současné době 2 dotační tituly:

- Program ISO II/C na výkup předmětů mimořádné kulturní hodnoty,
- Akviziční fond na nákup soudobého výtvarného umění.

Akviziční fond je určen pro příspěvkové organizace spravující sbírky, které dokumentují vývoj současného výtvarného umění. Podmínkou pro čerpání prostředků z Akvizičního fondu je platná strategie či koncepce sbírkotvorné činnosti žadatele zveřejněná způsobem umožňujícím dálkový přístup. Musí jít o nákup výtvarných děl mladších 50 let, která byla vystavena na autorské, skupinové nebo generační výstavě, publikována v odborném tisku, souborné publikaci nebo výstavním katalogu, případně odborně zhodnocena na platformě umožňující dálkový přístup. Samozřejmostí je, že sbírka či podsběrka výtvarného umění dané instituce musí být zapsána v Centrální evidenci sbírek MK ČR (dále též „CES“).

Téma sbírkotvorné činnosti je pro sbírkotvorné organizace klíčové, od kvalitní sbírky se odvíjejí všechny další činnosti orientované jak dovnitř dané organizace – tedy hlavně k výzkumné činnosti, tak také vně organizace – k činnosti edukační, posilující vzdělanost a všechny faktory upevňování a utváření kolektivní identity, jak jsou popsány ve *Strategii Středočeského kraje pro oblast kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví 2024–2030* v kapitole *Identita a značka míst*.

Proto mají všechny organizace přesný akviziční plán, zahrnující druhy sbírek, podsbírek, témat i osobností a mají v získávání sbírkových předmětů jasně stanovené priority. Ty jsou často děleny s ohledem na dosah a význam sbírky pro obec, město, region, kraj nebo stát. Ke zkvalitňování sbírkového fondu je pak přistupováno také z pohledu posilování či vytváření kolektivních identit vybraných lokalit.

Ze stručných informací o koncepcích sbírkotvorné činnosti s t ř e d o č e s k ý c h muzeí, galerií, památníků a archeologického ústavu lze vytýčit tyto hlavní tendence:

- doplňování stávajících sbírek prostřednictvím vlastní výzkumné a dokumentační činnosti a záchranných archeologických výzkumů prováděných organizací, která má k této činnosti příslušné oprávnění,
- obohacování sbírek prostřednictvím darů a nákupů sbírkových předmětů,
- zkvalitňování sbírkového fondu získáváním dalších informací k už zařazeným předmětům a novou interpretací příslušných částí sbírkového fondu.

Specifickým způsobem jsou pak obohacovány historické a etnografické sbírky. Hlavním úkolem odborných pracovníků institucí je zaznamenat – prostřednictvím trojrozměrných předmětů nebo fotografickou či jinou formou dokumentace – zanikající oblasti života daného regionu. Např. v oblasti Příbramska, Kladenska, Kutnohorska a Jílovska je to mapování hornické činnosti a způsobů života obyvatel těchto oblastí, k čemuž např. na Příbramsku patří také tvorba betlémů. Dále je to dokumentace životního stylu v dané oblasti od 50. let 20. století do současnosti. Významnou roli v této oblasti hrají skanzeny v Kouřimi, Přerově nad Labem i ve Vysokém Chlumci, kde jsou sbírky prezentovány.

Přírodovědné sbírky jsou většinou obohacovány vlastní vědeckovýzkumnou činností odborných pracovníků muzeí (např. Středočeské muzeum – botanická a zoologická sbírka, Muzeum Českého krasu – sbírka paleontologická, Sládečkovu vlastivědné muzeum v Kladně – sbírky botanická a paleontologická, Hornické muzeum Příbram – mineralogicko-geologická sbírka, Muzeum T. G. M. Rakovník – paleontologická sbírka). Stejně to platí o archeologických sbírkách, rozšiřovaných vlastní činností muzeí i sbírce archeologického ústavu, který je hlavní odbornou silou v oblasti záchranných výzkumů při realizaci velkých infrastrukturních staveb v kraji.

Velmi významnou oblastí sbírkotvorné činnosti je také doplňování muzejních fondů o předměty a díla spojená s významnými osobnostmi regionu, a to nejen v památnících věnovaných osobnostem, jako byli Antonín Dvořák, Karel Čapek, Olga Scheinpflugová, Ferdinand Peroutka, ale i v muzeích (např. Bohumil Hrabal v Polabském muzeu, Zdenka

Braunerová ve Středočeském muzeu, Josef Lada v Oblastním muzeu Praha-východ, Tomáš Garrigue Masaryk a jeho rodina v Muzeu T. G. M. Rakovník, Václav Rabas a jemu blízcí či jím ovlivnění výtvarníci v Rabasově galerii Rakovník, Jan Preisler, Jarmila Novotná a Václav Talich v Muzeu Českého krasu).

Specifické zaměření má sbírkotvorná činnost Regionálního muzea Mělník zaměřená na oblast mělnického vinařství a na doplňování sbírky dětských kočárků o dětské hračky a houpadla.

Trvalou hodnotou z hlediska majetku Středočeského kraje je také obohacování sbírek výtvarného umění jak v obou galeriích (Galerie Středočeského kraje a Rabasova galerie Rakovník), tak i sbírek výtvarného umění v jednotlivých muzeích.

Správa sbírek zahrnuje zejména činnosti pro uchování jejich hodnoty – konzervace, restaurování, dokumentace, k níž patří také digitální dokumentace jak hmotných, tak i nehmotných dokladů života lidí v daném regionu. Tyto činnosti ale nejsou předmětem koncepčního dokumentu. Jsou řešeny v Koncepci rozvoje depozitárních prostor PO SK v oblasti kultury.

Tato koncepce je aktualizací a předcházely jí dvě koncepce sbírkotvorné činnosti platné na tři (2018-2020) a pět (2021-2025) let. Zároveň navazuje na *Desetiletý plán investic 2024–2034*, který počítá na vymezené období na nákup sbírkových předmětů s částkou 25 mil. Kč. Pro období platnosti této Koncepce sbírkotvorné činnosti, které je pět let, lze tedy počítat s částkou 12,5 mil. Kč.

Při zpracování této koncepce bylo využito názvosloví při členění sbírek a podsbírek z Centrální evidence sbírek MK ČR (CES). Sbírký, resp. podsbírký jsou děleny do 25 oborů, přičemž specifika pak pod oblast „další“ nebo „jiná“. Pod pojem „další“ se řadí sbírka, která není uvedena ve výčtu oborů. Pod oblast „jiná“ sbírka, která obsahuje jednotlivé sbírkové předměty z různých oborů. Podrobněji viz příloha č. 1.

601 Galerie Středočeského kraje, p. o.

Sbírka Galerie Středočeského kraje (dále jen „GASK“) je zapsána v CES pod č. CMV/001-09-24/024001 a zahrnuje 9939 ev. čísel v rámci šesti oborových podsbírek. GASK je členem Rady galerií České republiky a Asociace muzeí a galerií České republiky. Ve své činnosti se řídí platnými právními předpisy a etickými kodexy oboru muzeí a galerií.

Sbírky GASK tvoří reprezentativní soubor českého výtvarného umění od konce 19. století po současnost. GASK disponuje dlouhodobě koncipovanou výstavní i akviziční strategií a stabilním kurátorským týmem. Akvizice jsou projednávány odbornou sbírkotvornou komisí a realizovány v souladu s Akvizičním plánem GASK. Cílem akviziční politiky je systematické doplňování a rozvoj sbírek s ohledem na jejich historickou kontinuitu a aktuální vývoj výtvarné scény.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

- **Obraz:** doplnění děl českého malířství posledních dvou dekad (Balabán, Císařovský, Nikl, Hábl) a současných autorů.
- **Kresba:** akvizice děl z období po roce 1968 s důrazem na konceptuální a současnou kresbu (Kolář, Valoch, Svobodová, Součková).
- **Grafika:** rozšíření o práce významných autorů (Kubiček, Lindovský, Blabolilová, Šibinský) a mezinárodní tvorbu.
- **Plastika a užité umění:** doplnění děl českých sochařů tvořících v 2. polovině 20. století a v současnosti (Sekal, Hendrych, Kopecký).
- **Fotografie a nová média:** rozvoj od roku 2009 se zaměřením na současnou fotografii, videoart a nová média, s důrazem na tvorbu fotografek a angažovanou tvorbu (Bromová, Havelková, Jetelová, Šedá, Lukášová).

Galerie Středočeského kraje dlouhodobě rozvíjí svou sbírkovou, výstavní a výzkumnou činnost v úzké spolupráci se zřizovatelem a Ministerstvem kultury ČR. Díky systematické akviziční politice a vícezdrojovému financování zaujímá významné postavení mezi krajskými galeriemi v České republice.

603 Středočeské muzeum, p. o.

Středočeské muzeum (dále jen „SČM“) spravuje dvě sbírky: v Archeologické sbírce Středočeského muzea č. ASM/002-05 13/248002 je zaznamenáno 54 474 evidenčních čísel a ve Sbírce Středočeského muzea č. SČM/001-07-31/019001 v sedmi podsbírkách 509 337 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

Archeologická podsbírka i Archeologická sbírka SM zahrnuje nálezové celky od neolitu po středověk a dokumentuje život a hospodářství regionu. Historická podsbírka mapuje dějiny Středočeského kraje, obsahuje numismatiku, výtvarné umění, textil, pohlednice i umělecké řemeslo evropského i mimoevropského původu a byla významně rozšířena odkazem Miloše Maliny. Etnografická podsbírka se zaměřuje na každodennost od 18. století, lidové umění, mobiliář, devocionálie a betlémy. Podsbírka písemností a tisků uchovává materiály ze 17. až 20. století, zejména osobní pozůstalosti významných osobností (Z. Braunerová, M. Malina, J. Burdová, H. a J. Zaorálkovi) a dokumenty spolkové činnosti. Botanická podsbírka obsahuje herbáře cévnatých rostlin a vodních organismů z Čech, Moravy a Slovenska, doplněné sběry R. Businského a V. Faltyse. Zoologická podsbírka dokumentuje faunu středních Čech, zejména ptactvo a významné entomologické kolekce. Poslední podsbírku tvoří vzorkovnice keramiky Ústředí uměleckých řemesel Štěchovice (1956–1990).

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

I. Regionální cíle

Sbírkotvorná činnost se zaměří na dokumentaci významných událostí a tradic (válečné události – Transport smrti, spolky – Sokol, Průmyslová beseda, Svornost, slavnosti, život v letovisku, doprava), proměn každodennosti a současné architektury. Bude akcentována dokumentace osobností propojených s regionem – Z. Braunerová, J. a H. Zaorálkovi, M. Malina, J. Hloucha, M. B. Eliášová, H. Tredor-Rašínová, A. Bráf, A. Procházka, a také současných tvůrců (Z. Preiningerová, K. Vincourová, V. Král, V. Sedláček). Rozšiřovány budou doklady regionální výroby (Felkl a syn, Leder, Wohanka, Oessinger, dynamitka Zámky, koželužna Žalov), botanická podsbírka (zejména o vodní makrofyta), zoologická sbírka o preparáty obratlovců, ryb, brouků a motýlů a Archeologická sbírka v návaznosti na stavební činnost.

II. Nadregionální cíle

Tyto sbírkotvorné cíle doplňují regionální osobnosti a soubory. Historická podsbírka bude rozšiřována o díla, písemnosti a doklady života umělců s mezinárodním přesahem, zejména Josefa Drahoňovského, soubory vějířů (brisé vějíř s malbou ve stylu Vernis Martin) a produkci firmy Jan Felkl a syn. Dále budou získávána díla a dokumenty současníků a následovníků Z. Braunerové – F. Koblihy, J. Konůpka, H. Emingerové, M. L. Kirschnerové, A. Hulačové, H. Fuchse a M. Ladrové. Etnografická podsbírka bude doplňována o podmalby na skle, betlémy a lidové hračky z oblastí dosud málo zastoupených (Vysočina, Jesenicko, západní Čechy). Zoologická podsbírka se zaměří na evropské entomologické sbírky, včetně akvizice Plochovy sbírky, a botanická podsbírka na cévnaté rostliny a vodní organismy z Čech, Moravy a Slovenska.

604 Ústav archeologické památkové péče středních Čech, p. o.

Ústav archeologické památkové péče středních Čech (dále jen „ÚAPPSC“) rozšířil na základě usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje č. 051-06/2025/ZK ze dne 8. 9. 2025 svou činnost o sbírkotvornou činnost ke dni 1. 1. 2026, dle zákona č. 122/2000 Sb.

Organizace svou hlavní činností – záchrannými archeologickými výzkumy (oprávnění dle § 21 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění) na území Středočeského kraje získává množství movitých archeologických nálezů, které jsou dle ustanovení § 23a odst. 1 památkového zákona vlastnictvím Středočeského kraje. Nyní je celkem v depozitářích ÚAPPSC uloženo cca 17 000 beden movitých archeologických nálezů v majetku SK. Pokud budeme počítat v každé bedně min 10 ks, jde minimálně o 170 000 potenciálních sbírkových předmětů. Většina nálezů pochází ze záchranných výzkumů ÚAPPSC, z vědeckovýzkumných projektů nebo z prospekce pracovníků, malá část byla v minulosti předána (na základě usnesení č. 085-2/2007/RK ze dne 24. 1. 2007, odst. VI) soukromoprávními organizacemi. Vzhledem k množství realizovaných a plánovaných rozsáhlých stavebních projektů je očekávatelný nárůst množství movitých nálezů.

Pracovníci ÚAPPSC zpracovávají záchranné výzkumy až do podoby nálezových zpráv, nedílnou součástí kterých, je soupis nálezů. Tento může posloužit jako základ pro sbírkovou evidenci. Kromě technicistní části (nálezová zpráva) probíhá také vědecké vyhodnocení a publikace, které mohou sloužit jako podklad pro zpracování výstavy nebo publikace pro veřejnost. V mnoha případech se tak děje již nyní (výstavy, dlouhodobé zápůjčky, publikace).

Archeologickou sbírku budou tvořit soubory movitých archeologických nálezů ze záchranných výzkumů realizovaných ústavem na území celého Středočeského kraje, ke kterým byla vyhotovena a odevzdána nálezová zpráva do oborového archivu Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v.v.i.

Do konce roku 2025 bude ustanovena Sbírkotvorná komise ÚAPPSC a od roku 2026 bude zahájena práce kurátorů na sbírce. Žádost o zapsání do CES nejspíš proběhne do konce roku 2026.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Vzhledem k charakteru movitých archeologických nálezů a procesu jejich získání (vlastní činností – archeologické výzkumy) akvizice formou nákupu nejsou v plánu.

605 Muzeum Podblanicka, p. o.

Sbírka Muzea Podblanicka (dále jen „MPb“) evidovaná pod č. MOV/002-05-06/144002, je tvořena dvěma podsbírkami a s celkem 54 013 evid. č. sbírkových předmětů.

Cílem sbírkotvorné činnosti je dokumentovat vývoj společnosti a přírody Podblanicka, historického regionu rozkládajícího se s mírnými přesahy přibližně na území okresu Benešov. MPb rozšiřuje své sbírky s ohledem na zvýšení jejich vypovídací hodnoty týkající se vývoje sledovaného území. Primárně pak zaměřuje svou sbírkotvornou činnost na profilové oblasti zastoupené v expozicích MPb a v jeho výzkumných projektech, jako jsou vývoj střelctví a historie výroby střeliva, historie nejstaršího českého výrobce munice Sellier&Bellot a vývoj výroby střeliva na celém území bývalého Československa, dějiny města Vlašimi, vlašimského zámku a zámeckého parku se zvláštním zaměřením na rod Auerspergů (vlastníků zámku v letech 1744–1945), hudební tradice a osobnosti spjaté s hudbou na Podblanicku, etnografie a dějiny každodennosti Podblanická, dějiny města Benešova a archeologické doklady vývoje tohoto regionu. Nedílnou součástí sbírkotvorné činnosti je také další rozšiřování sbírky o přírodniny a o ikonografický materiál vztahující se k Podblanicku.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsbírka Jiná – Vlastivědná

Nákupy budou zohledňovat nabídku trhu a finanční možnosti muzea, budou zaměřeny zejména na nákup historických a etnografických artefaktů, uměleckých děl se vztahem k Podblanicku, náradí, náčiní a výrobků dokládajících historii řemeslné, průmyslové a zemědělské produkce v regionu, historické vybavení domácnosti a předměty denní potřeby se vztahem k regionu, módy, oděvních a módních doplňků, numismatické regionálie, militaria a předměty se vztahem k lovu a střelctví, artefakty dokumentující kulturní vývoj regionu, zvláště pak hudební nástroje a hudebniny, regionální tiskoviny a tisky, přírodniny.

Podsbírka Archeologická

Nákupy se zaměří především na získání cenných archeologických artefaktů se vztahem k regionu z nových nálezů a soukromých sbírek a dále na dokumentaci dějin městských lokalit v regionu, zejména se zaměřením na středověké a raně novověké dějiny Vlašimi a Benešova.

Obě uvedené podsbírky budou současně rozšiřovány kromě nákupů také o artefakty získané vlastní výzkumnou činností, dary a převody od jiných organizací.

606 Muzeum Českého krasu, p. o.

Muzeum Českého krasu (dále jen „MČK“) spravuje tři sbírky: Berounská sbírka MČK č. BČK/002-05-07/163002 je tvořena 19 podsbírkami se 117 605 evid. č., Hořovická sbírka MČK č. HČK/002-05-07/164002 pak 7 podsbírkami s 15 227 evid. č. a Žebrácká sbírka MČK č. ZČK/002-05-07/165002 4 podsbírkami se 7875 evid. č. sbírkových předmětů.

Existence tří sbírek vyplývá z koncepční snahy o uchování historické linie vzniku sbírek v rámci regionu. Sběrnou oblastí muzea je zejména území okresu Beroun s přesahem do nejbližšího okolí a části území kraje s tím, že při doplňování některých souborů může být tato oblast rozšířena na celou Českou republiku, případně také do zahraničí. U všech uvedených podsbírek bude reflektováno na vhodné nabídky koupě, budou sledovány aukční nabídky, vyhledávány vhodné nákupy.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Primárně očekáváme v letech 2026–2030 akvizice formou nákupů do níže uvedených podsbírek, nevylučujeme ale příležitostné nákupy i do ostatních, blíže nerozvedených, podsbírek:

Berounská sbírka MČK

Podsírka Další – Keramika: ateliérová hrnčířská produkce vznikající v České republice od 90. let 20. století po současnost se zaměřením na užitkovou a dekorativní keramiku, novodobá hrnčířská produkce, dokumentace její obnovené výroby. Podsírka bude cíleně zhodnocována nákupy během tradičních berounských hrnčířských trhů od regionálních autorů a zástupců ateliérů z ČR účastnících se trhů.

Podsírka Paleontologická: doplňování podsírky z lokalit sběrné oblasti Barrandienu (okolí Berouna – Ostrý, Veselá, Děd, Trubín, Koněprusy, Měňany, Karlštejn, Radotín, Kosoř, Lochkov), pozůstalosti, spolupráce se sběrateli, odkup vytipovaných unikátních sbírek s ověřenou doprovodnou dokumentací.

Podsírka Historická: výrobky místních průmyslových a živnostenských závodů nebo provozů, písemnosti a tisky vzešlé z jejich činnosti, doklady řemeslné výroby, materiály z činnosti cechovních organizací, společenstev a živnostenských spolků, doklady kult. a veřejného života v regionu, doklady spolkového života (Sokol, spolky ochotnické, hasičské, osvětové...), školství (pomůcky, učebnice ...).

Podsírka Výtvarné umění: nákup děl vybraných regionálních autorů či děl s regionální tematikou.

Podsírka Etnografická: nákupy předmětů, které dokumentují tradiční lidovou kulturu regionu.

Podsírka Další – Knihtisk: doplňování fondu od lokálních původců v rámci současných hranic berounského regionu (státní organizace – veřejné knihovny, archivy, samosprávné a státní úřady, školy; právnické osoby – lokální firmy; soukromé osoby; spolky; ex libris regionálních původců). Učebnice, dobové časopisy a příručky.

Podsírka Další – Regionální knihovna: regionální autoři, regionální osobnosti působící v regionu bez ohledu na místnarození, regionální témata, regionální periodika.

Podsírka Další – Rukopisy: rukopisy osobní povahy většího rozsahu, nevydané rukopisy vlastivědných prací (diplomových prací a jiných studií).

Ostatní podsírky: Jiná – kultura, Archeologická, Další – Divadelní knihovna, Další – J. Toman, Další – Václav Talich, Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média, Geologická, Knihy, Negativy a diapozitivy, Numismatická, Zoologická.

Hořovická sbírka MČK

Podsbírka Historická: různé výrobky místních průmyslových a živnostenských závodů; dále písemnosti a tisky vzešlé z jejich činnosti; doklady řemeslné výroby, kulturního a veřejného života v regionu, spolkového života, školství.

Ostatní podsbírky: Archeologická, Další, Přírodovědná, Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média, Militaria, Numismatická, Uměleckoprůmyslové práce.

Žebrácká sbírka MČK

Podsbírky: Archeologická, Historická, Geologická, Knihy.

607 Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, p. o.

Sběrnou oblastí Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně (dále jen „SVMK“) je především jižní část dnešního okresu Kladno přibližně v rozsahu původního okresu do r. 1960, může se odlišovat v závislosti na typu a zaměření jednotlivých podsbírek. Sbírkou SVMK zapsanou pod č. MKL/002-05-07/156002 tvoří k 20. 8. 2025 celkem 25 podsbírek zahrnujících 41 775 evid. č. sbírkových předmětů.

SVMK se soustřeďuje na rozšiřování podsbírek, které se s ohledem na vazby k danému regionu vyprofilovaly jako předmět výzkumného zájmu a sbírkotvorné činnosti. V první řadě je to zaniklé hornictví a zanikající hutní a strojírenská výroba a dokumentace životního stylu obyvatel Kladenska od konce 50. let 20. století včetně tzv. lidové tvořivosti, ať už vznikala individuálně v domácnostech nebo ve výrobních závodech (ozdoby z drátu, kované předměty, pletené a tkané ozdoby). Důležitým úkolem muzea je i vytváření fotodokumentace stavebního vývoje města Kladna a blízkých obcí, památek regionu, významných společenských či kulturních událostí a osobností s regionem spojených.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsbírka Další – Betlémy

Nakupovány budou reklamní betlémy z první poloviny 20. století, vyřezávané betlémy z regionu a současná betlémářská tvorba dle aktuální nabídky.

Podsbírka Další – Hornictví

Nákupem bude podsbírka doplňována zejména v oblast kolejové důlní dopravy, půjde o výkupy důlních lokomotiv a vozů, které jsou v rukách soukromých sběratelů, z nichž některé budou moci být provozovány na nově vybudované úzkorozchodné dráze. Výkup se dotýká obnovené železniční vlečky, která bude na výstavní koleji doplněna o nákladní vozy, které sloužily k přepravě uhlí (vozy Es, Eas, Wap 11 a Wa 10). Společnost Energie nabízí důlní razicí kombajn Alpine, důlní kolejové nakladače a důlní vrátky, které sloužily při výstavbě kladenských dolů.

V oblasti uměleckých děl se jedná o současné dlouhodobé zápůjčky, u kterých bude možné jednat o výkupu do sbírek, např. bronzová plastika Horník, J. Fojtík, obraz dolu Ronna, obraz Horník ve sloji od malíře V. Wünsche z majetku Asental Group, nebo plastiky Jiřího Bradáčka.

Podsbírka Další – Hutnictví

Do podsbírky hutnictví budou nakupovány zejména předměty pro budoucí hutnickou expozici a muzeum má enormní zájem získat předměty, které byly součástí bývalé expozice Poldi a zrušeného muzea Poldi SONP. V oblasti kolejové dopravy půjde o nákup průmyslových lokomotiv DH 120 a BND 60 (hodnota lokomotivy se pohybuje od 700 000 Kč výše) či speciálních vozů z bývalých provozů kladenských hutí. Dalším zájmem je získání kovářského náčiní a produktů z výroby Poldi, stejně tak dochované relikty získané z likvidovaných provozů.

Podsbírka Knihy

Kupovány budou zejména bibliofilské tisky místních tiskařů a nakladatelů J. Cipry, J. Šnajdra, K. Mašina, Nakladatelství mladých, S. Klíra – edice Zodiak a další regionálně významné publikace.

Podsbírka Další – Mayrau

Sbírka je rozšiřována o exponáty spojené s dolem Mayrau, připravují se přírůstky v rámci výběru či nálezů, nebo v rámci realizace výstavních projektů. Pravděpodobně nejzajímavější a zároveň nejnáročnější akvizicí budou exponáty ze štol Kladenského zámku, kde město Kladno předpokládá rušení expozice. Instalované předměty ze 40. až 60. let 20. stol. pocházejí z dolu Mayrau a byly instalovány do 4 dioramat ve sklepení báňskými záchranáři v roce 1984. Cenná je hydraulická posuvná výztuž OMKT – M s dopravníky, výztuž pokroucená důlním tlakem, mineralizované dřevo důlních stojek, ale třeba i kamenné uhlí ve velkých, dnes už nevidaných kusech.

Podsbírka Numismatická

Nákup numismatických regionálií (medailí, odznaků, losů, účelových známek, odznaků...) dle aktuální nabídky.

Podsbírka Zoologická

V rámci dokumentace tvorby špičkového regionálního preparátora budou dle aktuální nabídky nakupovány dermoplastické preparáty ptáků a savců od P. Augstena z Nového Domu na Křivoklátsku.

Některé podsbírky (např. Písemnosti a tisky; Další – sklo a porcelán; Další – textil; Další – Kovy, dřevo; Další – Průmyslové výrobky z plastů; Další – Desky, nahrávky) budou rozšiřovány převážně formou darů do sbírek, ovšem v případě výjimečných akvizic též koupí. Další podsbírky (např. Botanická; Paleontologická; Fotografie, filmy a jiná média) budou rozšiřovány především vlastními sběry muzejních pracovníků, ale také koupí v případě nabídky ucelených kolekcí nebo výjimečných akvizic. Menší část podsbírek (například Archeologická; Mineralogická; Petrografická; Svatováclavské oslavy 1929) nebude zatím z různých důvodů nadále rozvíjena.

608 Regionální muzeum v Kolíně, p. o.

Regionální muzeum v Kolíně (dále jen „RMK“) spravuje tři sbírky: sbírku Regionálního muzea v Kolíně zapsanou pod ev. č. RMK/002-05-07/160002 s 13 podsbírkami, má celkem 64 508 evidenčních čísel, dále sbírku jinou víceoborovou (nemá podsbírky) Muzea Kouřimska v Kouřimi zapsanou v CES pod ev. č. MOU/002-05-07/162002 s 4474 ev. č. sbírkových předmětů a třetí jinou víceoborovou (nemá podsbírky) Sbírkou Podlipanského muzea v Českém Brodě ev. č. v CES MPC/002-05-07/161002 s 26 134 ev. č. sbírkových předmětů.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Sbírka Regionálního muzea v Kolíně

Podsbírky geologická, paleontologická, botanická a zoologická: možnost doplnění o jednotlivosti i ucelené soubory soukromých sbírek

Podsbírka entomologická: rozšiřování o vlastní sběry entomologického materiálu, pokračování v soustavné tvorbě podsbírky

Podsbírka archeologická: průběžné doplňování sbírky o nálezy z období pravěku a středověku, učiněné v rámci záchranných archeologických výzkumů, doplňování sbírky o příležitostné dary

Podsbírka historická: průběžné doplňování sbírky o vlastní akvizice, zejména dary, dokumentující dějiny kolínského regionu zejména od 19. do 21. století (osobnosti, fotografie, pohlednice, spolková činnost, Židé na Kolínsku, období reálného socialismu, každodennost, změny po roce 1989)

Podsbírka etnografická: průběžné doplňování sbírky o vlastní akvizice dokumentující historickou tradiční lidovou kulturu na území Kolínska, a dále na širším území středních, východních a severních Čech – v návaznosti na Muzeum lidových staveb v Kouřimi

Podsbírka numismatická: průběžné doplňování podsbírky o příležitostné dary a nákupy artefaktů z území Kolínska (mince, bankovky, medaile, plakety, odznaky a vyznamenání)

Podsbírka výtvarného umění: průběžné doplňování podsbírky o dary a také nákupy uměleckých děl se vztahem ke kolínskému regionu od středověku do 21. století

Podsbírka uměleckého řemesla: průběžné doplňování podsbírky o dary a nákupy uměleckořemeslných památek se vztahem ke Kolínsku od středověku do 21. století

Podsbírka knih: v případě uceleného souboru historické knihovny Josefa Svatopluka Machara lze předpokládat nové akvizice spíše výjimečně

Podsbírka staré a vzácné tisky: průběžné doplňování podsbírky o akvizice rukopisů a vzácných tisků, které mají vztah k regionu a osobnostem Kolínska a Kouřimska

Sbírka Muzea Kouřimska v Kouřimi

Průběžné akvizice předmětů, dokumentujících vývoj historického Kouřimska od pravěku do 21. století v komplexním vlastivědném pojetí

Sbírka Podlipanského muzea v Českém Brodě

Průběžné akvizice předmětů, dokumentujících vývoj historického Českobrodsko včetně

Černokostelecka od pravěku do 21. století v komplexním vlastivědném pojetí

609 České muzeum stříbra, p. o.

Sbírka Českého muzea stříbra (dále jen „ČMS“) je zapsána pod č. MKU/002-0429/103002 a dělí se na 28 podsbírek, v nichž je evidováno víc jak 101 000 evid. č. sbírkových předmětů. Jako sběrná oblast je vymezen okres Kutná Hora (Kutnohorsko, Čáslavsko, Uhlířsko-janovicko, Zbraslavicko, Zručsko) s drobnými přesahy (geologický revír, Sázava a okolí, která dříve patřila do tohoto okresu apod.). Nové sbírkové předměty by tak měly mít prioritně vztah k regionu formou původu, vzniku, nebo funkčnosti.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsbírka Dokumentace současnosti

Výrobky regionálních firem, písemnosti regionálně významných akcí a událostí.

Podsbírka Etnografie

Náradí, nástroje, vybavení domácností, lidová zbožnost (19. a první pol. 20. století).

Podsbírky Geologie a paleontologie

Doplňování systematické sbírky regionu.

Podsbírka Textil a oděvy

Výrobky regionálních firem a živnostníků z regionu.

Podsbírka Knihy

Produkce regionálních tiskařů, literární a vědecké rukopisy.

Podsbírka Numismatická

Chybějící nominály a ročníky kutnohorských mincí, medaile... s regionální tematikou.

Podsbírka Písemnosti a tisky

Písemnosti dokumentující život osobností, cechů, spolků a sdružení.

Podsbírka Uměleckého řemesla

Činnost řemeslníků působících v regionu, uměleckořemeslné výrobky, produkce prvních manufaktur a drobných továren.

Podsbírka Výtvarného umění

Obrazy, kresby, grafiky a plastiky vztahující se k regionu námětem nebo autorem.

Podsbírka Historická fotografie

Fotografie s námětem památek, slavností, kulturních nebo společenských akcí, produkce místních fotoateliérů.

Podsbírka Pohlednice

Historické pohlednice s námětem regionální topografie.

610 Regionální muzeum Mělník, p. o.

Regionální muzeum Mělník (dále jen „RMM“) dokumentuje vývoj přírody a společnosti v oblasti regionu, který tvoří hranice současného okresu Mělník, vinařství v české vinohradnické oblasti a historii dětských kočárků v České republice. RMM má jednu sbírku zapsanou v CES pod č. MĚL/002-05-09/170002, která se dělí na 7 podsbírek s 41 153 evid. č. sbírkových předmětů.

Sbírková činnost je zaměřena na dvě specializace muzea – na doplňování a rozšiřování fondu dokumentujícího výrobu dětských kočárků, loutkových kočárků a vozítek v České republice a vybraných dětských hraček včetně houpadel, a také na historii a současnost českého vinařství. V dokumentaci regionu je pozornost věnována doplňování fondu dokladů zaniklých řemesel, tradičního způsobu zemědělství, dokladů lidových zvyků a obřadů, bydlení, odívání, stravy, rodinného a společenského života, vývoj průmyslu, obchodu, služeb, správy, kulturního nebo společenského života. Systematicky budou doplňovány pohlednice s úzkou vazbou na region.

Pozornost bude věnována doplňování přírodovědných sbírek zoologických (preparáty živočichů – včetně hmyzu), botanických (herbáře) a paleontologických a také záchraně archeologických artefaktů.

V podsбірce regionální literatury bude pokračovat systematické doplňování historické i současné tvorby se zaměřením na mělnický region. Předmětem dokumentace tisku budou noviny a časopisy s regionální tematikou, zpravodaje obecních a městských úřadů a další. V letech 2021–2025 bude pozornost zaměřena na dětská houpadla a doplňující hračky, vinařství, bydlení a životní styl 50.–60. let 20. století a vybavení skalního obydlí ve Lhotce u Mělníka v souvislosti s reinstalacemi stávajících expozic.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsбірka Historická

Nákupy kočárků pro doplnění vývojové řady a zajímavých technických odlišností, dětských hraček a houpadel pro reinstalaci části expozice, nákupy vybavení domácnosti a dokumentace životního stylu z 50.–80. let 20. století v souvislosti s připravovanou reinstalací části stávající expozice.

Podsбірka Další – Vinařství

Nákupy současné i historické literatury a časopisů s vinařskou tematikou, historické předměty i současné používané pomůcky, nářadí, stroje.

Podsбірka Knihy

Doplňovat koupěmi a dary regionální literaturu.

Podsбірka Další – Regionální tisk

Doplňovat koupěmi a dary regionální časopisy, noviny a drobný tisk.

Podsбірka Další – Přírodovědná

Doplňování živočichů žijících regionu formou preparování uhynulých exemplářů, příp. koupí již vypreparovaných.

Sbírka bude dále rozšiřována o další předměty podle možností na trhu koupí nebo dary (pohlednice, sklo a porcelán, textil, kovy, dřevo, výtvarné umění, řemeslné výrobky a pomůcky, zemědělské nástroje).

611 Muzeum Mladoboleslavska, p. o.

Muzeum Mladoboleslavska (dále jen „MMB“) spravuje tři sbírky. Je to Sběrka Muzea Mladoboleslavska na mladoboleslavském hradě zapsaná v CES pod č. MML/002-05-09/166002, dále Sběrka pracoviště Muzea Podbezdězí zapsaná v CES pod č. MBB/002-05-09/167002 a Sběrka pracoviště Muzea Benátecka zapsaná v CES pod č. MBJ/002-05-09/168002. Hlavním cílem sbírkotvorné činnosti MMB zůstává dokumentace vývoje společnosti, přírody a průmyslu regionu Mladoboleslavska s mírnými a tematicky odůvodnitelnými přesahy do sousedních regionů.

Akviziční a sbírkotvorná činnost MMB je zaměřena především na zvyšování vypovídací hodnoty sbírek z oblasti historicko-kulturního vývoje Mladoboleslavska. Sběrná oblast územně odpovídá okresu Mladá Boleslav a je určující pro provenienci jednotlivých akvizic a jejich tematické či historické souvislosti.

Pracoviště Letecké muzeum Metoděje Vlacha vyvíjí svoji akviziční a dokumentační činnost v oblasti vývoje letectví v regionu. Doklady vztahující se k vývoji letectví jsou předmětem akvizic v rámci sbírky MMB na mladoboleslavském hradě jako podsbírka Aviatika.

Pracoviště Fara Dolní Krupá nevyvíjí vlastní samostatnou sbírkotvornou činnost. Doklady o kulturně-historickém vývoji fary, farnosti Dolní Krupá a další související témata jsou předmětem akvizic MMB na mladoboleslavském hradě.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Nákupy musí zohledňovat konkrétní nabídky a také finanční možnosti muzea. Budou zaměřeny zejména na nákup kulturně-historických artefaktů se vztahem k regionu, které jednoznačně z muzeologického hlediska zhodnotí sbírkové fondy – platné pro všechna pracoviště MMB.

Podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média:

Soubory i jednotliviny ze sběrných oblastí s důrazem na záběry míst a lokalit, událostí a osobností. V případě Muzea Podbezdězí především se zaměřením na oblast zaniklých obcí v bývalém vojenském prostoru Ralsko.

Podsbírka Písemnosti a tisky

Systematické doplňování a rozšiřování fondu děl autorů nebo obsahově se vztahem k regionu.

Podsbírka Archeologická

Orientace na sbírkově hodnotné depoty zjištěné soukromými nálezi.

Podsbírky Kulturněhistorické, Etnografické, Uměleckoprůmyslové, Výtvarného umění, Přírodovědné a další

Orientace na předměty dokládajících tradici řemeslné a zemědělské produkce v regionu, vybavení domácnosti a hospodářství, předměty osobní potřeby, doklady náboženského života a další.

612 Polabské muzeum, p. o.

Polabské muzeum (dále jen „PM“) spravuje sbírku zapsanou v CES pod č. MPB/002-05-13/243002, která má 14 podsbírek (mj. Další – Kabinet pro studium života a díla Ludvíka Kuby, Jiná – Městské muzeum v Sadské, Jiná – Muzeum B. Hrozného v Lysé nad Labem, Jiná – Vlastivědné muzeum Nymburk, Jiná – Muzeum Královéměstce Městec Králové) a v těchto podsbírkách je 130 972 evid. č. sbírkových předmětů. Struktura podsbírek je ovlivněna i celkovou strukturou PM.

Vedle nákupů, darů a pozůstalostí jsou sbírkové předměty získávány vědeckovýzkumnou činností tj. sběrem, a to hlavně v oborech archeologie, geologie, botanika, zoologie, etnografie apod. Uzavřené podsbírký (Knihy, Další – Kabinet pro studium života a díla Ludvíka Kuby, Jiná – Městské muzeum v Sadské, Jiná – Muzeum Královéměstce Městec Králové) jsou doplňovány výjimečně, v případě prokazatelných regionálních souvislostí. Každé muzejní pracoviště v rámci PM má svůj individuální historický vývoj a postavení v místě, a proto je potřeba i ve sbírkotvorné činnosti k tomuto přihlížet. Sbírkotvorná činnost se tak postupně úžeji zaměřuje a některé vybrané obory, čímž se muzejní pracoviště i částečně specializují – Polabské národopisné muzeum Přerov nad Labem na lidovou kulturu (převážně hmotnou) regionu, Vlastivědné muzeum Nymburk na osobnost B. Hrabala a železnici, Muzeum Bedřicha Hrozného Lysá nad Labem na osobnost tohoto světově proslulého chetitologa, v rámci okresu Nymburk – archeologie, příroda (botanika, geologie, zoologie), výtvarné umění (Ludvík Kuba, Alén Diviš, či malíři a témata spojená s regionem), historie (mj. numismatika) a umělecká řemesla, sbírka písemností. Doplňování sbírek by mělo korespondovat s uvedenou specializací jednotlivých muzejních pracovišť PM. V případě jednotlivých podsbírek muzejních pracovišť je záměr doplňovat o předměty prokazatelně související s místem. Hlavně se jedná o předměty historické povahy. Je zde snaha o minimalizaci multiplikací s dalšími podsbírkami.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsírka Jiná – Vlastivědné muzeum Nymburk

Doplňování nákupy reálií související s životem a dílem Bohumila Hrabala, a to včetně vydání jeho knih a materiál dokumentující historii a osobnosti Nymburka.

Podsírka Historická

Rozšiřování o regionální materiál dokumentující historii poděbradského lázeňství, umělecké řemeslo nebo výrobky poděbradských podniků (sklářny), případně materiál související s významnými osobnostmi regionu.

Podsírka Výtvarného umění

Nákup obrazů regionálních malířů nadregionálního významu – Ludvík Kuba, Alén Diviš a malířů regionálního rozměru.

V případě dalších vybraných podsbírek (**Etnografická, Numismatická, Knihy, Jiná – Muzeum Bedřicha Hrozného,**) Sbírký PM bude probíhat doplňování nákupy spíše ojediněle, dle aktuální nabídky, která může podsírku významně obohatit. To se může týkat i další podsbírek.

613 Oblastní muzeum Praha – východ, p. o.

Oblastní muzeum Praha-východ (dále jen „OMPv“) spravuje sbírku zapsanou v CES pod č. MBY/002-05-10/182002, která má 10 podsbírek. Ve sbírce je zaznamenáno celkem 47 446 evid. č. sbírkových předmětů. Ve sledovaném období bude formou akvizic sbírka rozšiřována a doplňována s důrazem na předměty s historickou, kulturní, tematickou a funkční vazbou na město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a širší oblast brandýského Polabí ve vztahu k okolním regionům.

Od roku 2017 vzniká zatím nejmladší podsběrka muzea – sbírka Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech. Tato podsběrka není na rozdíl od ostatních sbírek muzea vymezena regionálně, je ale úzce zaměřena tematicky.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsběrka Historická

Předměty spjaté s regionem brandýského Polabí. Artefakty, které mohou vhodně doplnit již stávající větší soubory, včetně rozšiřování sbírky o předměty z novodobější historie, tj. 20. století až současnost.

Podsběrka Písemnosti a tisky

Příležitostné nákupy vhodných materiálů a pramenů z regionu brandýského Polabí, např. pohlednic, fotografií, dokumentů.

Podsběrka Výtvarné umění

Příležitostné nákupy uměleckých děl s regionální tematikou nebo děl autorů spjatých životem a dílem brandýským Polabím. Rovněž se soustředíme na díla nebo prameny spojené s osobnostmi Josefa Lady a jeho dcery Aleny Ladové.

Podsběrka Sbírková knihovna

Příležitostné nákupy zajímavých materiálů a pramenů z regionu, např. tiskovin.

Podsběrka Přírodovědná, entomologická, botanická

Příležitostný nákup entomologických, geologických či botanických sbírek regionálních badatelů. Vlastní sbírkotvorná činnost zaměřená na základní biologický průzkum hlavně v katastrech obcí regionu Brandýska a navazujících územích středního Polabí.

Podsběrka Etnografická

Příležitostné nákupy a doplňování sbírky směřované na předměty týkající se zemědělské výroby a dokumentace běžného života v regionu – pěstování tradičních plodin, jejich zpracování, řemeslné předměty, vybavení domácností.

Podsběrka Sbírka Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech

Příležitostné nákupy militarií, dobových předmětů z 20.–40. let 20. století, získávání dokumentů a předmětů z pozůstalostí účastníků odboje a jejich rodin, doplňování tematicky zaměřené knihovny.

614 Regionální muzeum v Jílovém u Prahy, p. o.

Sbírkotvorný program Regionálního muzea v Jílovém u Prahy (dále jen „RMJ“) by měl i v následujících letech vycházet ze stejných zásad a priorit jako doposud. Přednostní jsou pro předměty týkající se Jílového u Prahy a blízkého okolí, pouze ve výjimečných případech, kdy je nabídka předmětu žádoucí a je možné předpokládat, že by exemplář sbírku významně doplnil, lze uvažovat i o těch ze vzdálenějších regionů.

RMJ spravuje sbírku zapsanou v CES pod č. MJM/002-05-10/214002, která má 15 podsbírek a v nich je evidováno 21 825 ev. č. sbírkových předmětů (k 31. 12. 2024).

Stejně jako v předcházejícím období nebude naším cílem vytvářet kompletní vývojové řady u jednotlivých exponátů, protože tato činnost patří specializovaným muzeím. Navíc je nutno dodat, že valná část nových exponátů pochází z darů soukromých majitelů, kteří jsou určitým způsobem vázáni na Jílové a nejbližší okolí. Tyto předměty jsou pak představovány na občasných dárcovských výstavách.

Stálá expozice regionálního muzea je rozdělena na historii regionu – expozice *Ora et labora* otevřena roku 2016, navazující část *Jílové v odlesku zlata* otevřena roku 2018; další částí je expozice s názvem *Cesta do pravěku Jílovska* vytvořena roku 2022. Následně byly zmodernizovány stálé expozice *Tramping stále žije*, roku 2023 a také expozice *Zlata* v roce 2024.

V nejbližší době je v plánu představit dějiny města formou nové expozice s pracovním názvem *Střed Jílového*, která atraktivním způsobem nahlédne do běžného života Jílového v 18. a 19. století. Rovněž bude představen zakladatel Leopold Čihák a jeho muzejní aktivita.

Formou nákupů plánujeme obohatit naše sbírky týkající se těžby a zpracování zlata, historie regionu a trampingu. Budeme se snažit zaměřit na zkvalitnění depozičních podmínek sbírek, jejich detailnější vyhodnocení a následné expoziční využití.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsírka Historická a etnografická

Nákupy předmětů s prokazatelnou vazbou na město Jílové u Prahy a region dolního Posázaví

Podsírka Geologická

Minerály pocházející z jílovského revíru.

Podsírka Výtvarného umění

Získávání uměleckých děl a autorů spjatých s regionem Jílovska.

Podsírka Knihy

Doplnění děl regionálního spisovatele Jana Morávka, další regionální literatura.

615 Hornické muzeum Příbram, p. o.

Sbírka Hornického muzea Příbram (dále jen „HMP“) je zapsána v CES pod č. OMP/002-04-24/092002 a v 16 podsbírkách je evidováno 13 131 evid. č. sbírkových předmětů, které jsou prezentovány v 71 stálých expozicích a dále uloženy ve 22 depozitářích.

HMP plánuje vybudování centrálního depozitáře v objektu nové kuchyně v Památníku Vojna. Přesuny sbírek budou spojeny s inventarizací a budou mít vliv i na další rozšíření akvizičních plánů.

Sbírka je vytvářena záměrně a také systematicky jako otevřený systém, umožňující prostřednictvím muzejního sbírkového předmětu podat obraz vývoje příslušného oboru lidské činnosti. Sbírka je spjata s příbramským regionem. V tomto kontextu vstupuje do popředí nezastupitelná společenská a ekonomická role zdejšího hornictví a hutnictví, jedinečnost nerostného bohatství, jakož i přírodních krás Příbramska.

HMP shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české a výjimečně i zahraniční provenience, zejména z území příbramského regionu, včetně příbramské části Podbrdsko, Brd a středního Povltaví a také z území části středních Čech vymezené interním předpisem, který vydává.

Sbírkotvorná činnost HMP bude v tomto období, v kontextu se stávající strategií rozvoje a profilací HMP, zaměřena prioritně na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů (sbírkových předmětů) týkajících se báňské historie, dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkářství, voskařství, perníkářství a rozárnictví – výroba růženců a jiných ozdob z korálek pro poutníky na Svatou Horu) a problematiky politických vězňů z 50. let 20. století nasazených na práci v uranových lágrech. V oblasti přírodovědné na získávání nových mineralogicko-geologických vzorků z březohorského rudního revíru, příbramského uranového ložiska a podbrdské železářské oblasti.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsírka Další – Historie hornictví a hutnictví

Nákupy předmětů týkajících se hornictví a hutnictví na Příbramsku.

Podsírka Historická

Nákupy předmětů z oblasti tradičních řemesel Příbramska. Vedle hornictví jde zejména voskařství, konkrétně jednotlivé obětiny, vybavení voskařské dílny, atd.

Podsírka Etnografická

Nákupy tradičních příbramských hornických betlémů a dřevěných lidových plastik.

Podsírka Jiná – Mineralogická, tektitů, paleontologická

Nákupy historických vzorků minerálů z březohorského rudního revíru a příbramského uranového ložiska.

Podsírka Jiná – Památník Vojna

Zaplacení výrobních nákladů odlití uměleckého díla z bronzu od ak. sochaře Jiřího Sozanského s názvem „Vzestup“ představujícího touhu politických vězňů uranových lágrů 50. let 20. století po svobodě.

616 Památník Karla Čapka ve Staré Huti u Dobříše, p. o.

Památník Karla Čapka (dále jen „PKČ“) spravuje sbírku zapsanou pod č. PCA/002-05-07/158002 s celkem 69 evid. č. sbírkových předmětů.

V souladu se svou zřizovací listinou má sice nevelkou, úzce zaměřenou, ale soustavnou sbírkovou činnost. Předměty do sbírky získává různými způsoby, nejčastěji však darem nebo nákupem. Vzhledem k povaze sbírek je nákup sbírkových předmětů spíše nahodilý, na základě nabídky např. na aukci. Jedná se zejména o nákup originálních písemností (K. Čapek, F. Peroutka, O. Scheinpflugová), dobových fotografií a cenných knih (první vydání děl K. Čapka, exilová vydání děl F. Peroutky, cizojazyčná vydání a monografie). Jako relativně perspektivnější než český trh se jeví zahraniční nabídka, zvláště v případě prvních nebo jinak atraktivních cizojazyčných vydání děl dotýčných autorů. Základem sbírky PKČ jsou zejména autentické předměty spojené s prezentovanými osobnostmi, které pocházejí z darů jejich příbuzných nebo přátel. Vzhledem k současným trendům nevystavovat originální písemnosti v expozicích jsou pořízována kvalitní faksimile a sbírkové předměty jsou uchovávány v depozitáři. Dlouhodobým cílem Památníku Karla Čapka je akvizice originálních rukopisů Karla Čapka, Olgy Scheinpflugové a Ferdinanda Peroutky. Větší možnosti jsou v oblasti audiovizuální dokumentace, kdy jsou v archivech dohledávány např. autentické zvukové, obrazové či audiovizuální nahrávky a dokumenty, které správce archivu PKČ poskytne a umožní jejich prezentaci v expozicích na základě smlouvy. Od roku 2023, se zahájením provozu mobilní aplikace *Po stopách Karla Čapka*, se spektrum využití rozšiřuje o uplatnění prvků AI. K dalším cílům PKČ patří mapování tematicky relevantních předmětů v soukromých sbírkách, s perspektivou jejich dočasného zapůjčení pro obohacení výstavních expozic a propagace PKČ v médiích i na sociálních sítích (mimo jiné projekt *Příběhy věcí*), event. s perspektivou akvizice těchto sbírkových předmětů do Památníku.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsíbírka Další – Osobnostní

Významné knihy, originální dokumenty a také drobné umělecké předměty se vztahem k prezentovaným osobnostem K. Čapka, F. Peroutky a O. Scheinpflugové, doplňkově též jejich přátel s přímou vazbou na „Strž“: lékařů Leopolda Firta a Karla Steinbacha, diplomata a překladatele Josefa Palivce atd. Případně tematicky relevantní předměty trvalé historické hodnoty k ilustrativnímu doplnění stálé expozice, v případech, kdy se nedochoval či není dostupný autentický předmět vlastněný těmito osobnostmi. Okrajově, s ohledem na venkovní expozici v bývalé garáži, též dokumenty a předměty vztahující se k industriální historii areálu.

617 Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami, p. o.

Památník Antonína Dvořáka (dále jen „PAD“) spravuje sbírku zapsanou v CES pod č. PAD/002-05-10/201002. Ve jejích 2 podsbírkách je zaznamenáno 27 evid. č. sbírkových předmětů.

Vzhledem k výrazně omezeným prostorovým kapacitám v depozitáři PAD se sbírkotvorná činnost v určeném období zaměří na pokračování ve sběru digitalizovaných záznamů orální historie – vzpomínek pamětníků života ve Vysoké, vzpomínek potomků osob, které se setkaly a Antonínem Dvořákem apod., na orální historii – vzpomínky pamětníků z regionu, „zlidovělé“ historky o Antonínu Dvořákovi a dalších návštěvnících Vysoké, vzpomínky na dobu vzniku a fungování Památníku Antonína Dvořáka od 50. let 20. století do současnosti. V omezené míře proběhne získávání předmětů, které budou součástí stálé expozice v expozičních prostorách PAD. Dále dojde na získávání předmětů menších rozměrů – pohlednice, fotografie, programy a plakáty z představení apod. Sběr dokumentů orální historie probíhá průběžně. Nákup ostatních sbírkových předmětů probíhá příležitostně, vždy v součinnosti se zřizovatelem.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsbírka Jiná – Dějiny osobností: rodiny Antonína Dvořáka a Václava Kounice

Drobný nákup hudebnin, hudebních nosičů, starších publikací děl A. Dvořáka, drobných grafických děl, pohlednic, plakátů – s portréty, dílem A. Dvořáka, V. Kounice a jejich rodin. Nákupy jednotlivin i souborů – historické fotografie, pohlednice se zaměřením na místo, lokalitu, události a osobnosti. Nákupy uměleckých děl spjatých s místem a osobnostmi PAD.

618 Muzeum T. G. M. Rakovník, p. o.

Sbírka Muzea T. G. M. Rakovník (dále jen „MTGM“) je zapsána pod číslem MRV/002-05-13/245002. V sedmi podsbírkách je evidováno 39 124 evid. č. sbírkových předmětů.

MTGM spravuje několik různorodých objektů v rámci regionu Rakovnícka. Sbírkotvorná činnost je orientována na region, a to z hlediska společenských a přírodovědných disciplín. K samostatnému sbírkotvornému okruhu patří exponáty spojené s významnými osobnostmi – v první řadě se jedná o předměty spojené s prvním československým prezidentem a členy jeho rodiny a s obdobím, ve kterém působil, s Alicí G. Masarykovou, Joachimem Barrantem, Zikmundem Wintrem a Jaroslavem Fraňkem.

MTGM spravuje tyto podsbírky: Písemnosti a tisky, Negativy a diapozitivy, Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média a podsbírky členěné dle poboček tzv. „Jiné“ Rakovník, Nové Strašecí, Lány a Jesenice. Podsbírky Rakovník, Nové Strašecí, Lány a Jesenice zahrnují historické, národopisné, archeologické a přírodovědné sbírkové fondy.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Podsbírka Písemnosti a tisky

Nákupy dokumentů týkajících se osobnosti T. G. Masaryka a jeho rodiny. Rukopisy, příležitostné tisky a další. Písemnosti s úzkým vztahem k dalším osobnostem regionu (J. Franěk, Z. Winter, J. Barranté).

Podsbírka Negativy a diapozitivy

Podle možnosti nákupy těchto dokumentů týkajících se osobnosti T. G. Masaryka a jeho rodiny a památky s úzkým vztahem k dalším osobnostem regionu (J. Franěk, Z. Winter).

Podsbírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média

Podle nabídky možný nákup dokumentů týkajících se osobnosti T. G. Masaryka a jeho rodiny a památky s úzkým vztahem k dalším osobnostem regionu (J. Franěk, Z. Winter). Památky tohoto typu s úzkým vztahem k dějinám regionu.

Podsbírka Jiná – Pobočka Lány

Nákupy unikátních předmětů týkajících se T. G. Masaryka, jeho rodiny a doby, ve které žil. Týká se autentických předmětů dokladujících určité události, dotýkané předměty, ale i předměty výtvarného umění. Podsbírku doplňují předměty k historii Československého červeného kříže v souvislosti s novým Muzeem Alice G. Masarykové v Lánech.

Podsbírka Jiná – Pobočka Rakovník

Rozšiřování paleontologické a entomologické sbírky. Unikátní předměty se vztahem k průmyslovým podnikům města (výrobky zn. RAKO, továrna F. Otty – RAKONA, Vltavský – TOS, slévárna Linhart, továrna STADION) a výjimečné doklady místních živnostníků a spolků. Unikátní předměty národopisného charakteru (např. doplňování sbírky spodního prádla, lidové zvyky, dokumentace současnosti).

Podsbírka JINÁ – Pobočka Nové Strašecí

Unikátní předměty dokumentující prehistorii (laténská kultura), přírodní prostředí regionu a jeho historii a národopis.

Podsbírka Jiná – Pobočka Jesenice

Výjimečné předměty dokládající historii města a regionu.

619 Rabasova galerie Rakovník, p. o.

Sbírka Rabasovy galerie Rakovník (dále jen „RGR“) je zapsána v CES pod č. GRA/002-05-13/237002 a je v ní evidováno 1647 inv. č. sbírkových předmětů.

Galerie jakožto specializovaná muzejní instituce spravuje jednooborovou sbírku výtvarného umění vnitřně členěnou podle užitých medií na obrazy, kresby, grafiky, sochy a plastiky, dokumentaci listinnou, fotografickou, tiskovinu a varia. Zmíněné oddíly ale nejsou definovány jako podsbírkky. RGR byla a je zaměřena na díla umělců z regionu, na dílo malíře Václava Rabase a jeho souputníků, především z Umělecké besedy a v průběhu času byla ještě doplněna uměleckými díly zobrazujícími Rakovník nebo různá místa rakovnického regionu. RGR pořádala v letech 1992–2007 mezinárodní sochařské sympozium Džbán zaměřené na využití místní varianty opuky-spongilitu. Protože těžba tohoto kamene byla ukončena, zůstává tato sbírka děl českých i zahraničních umělců, účastníků sympozia, uzavřená a dál se nerozvíjí. RGR ale pokračuje v dokumentaci sochařství na území kraje. V současném uměleckém provozu přímo či nepřímo navazují na umění Rabasovy generace osobnosti, které zachovávají podobné tvůrčí i technologické postupy. Mezi nimi galerie vybírá charakteristické zástupce a o jejich díla sbírku rozšiřuje. Potom, co se RGR stala krajskou institucí, snaží se získávat doklady i o vývoji výtvarného umění na celém území Středočeského kraje.

Plánované akvizice formou nákupů předmětů v letech 2026–2030

Sbírka Výtvarného umění

- Současné malby, kresby, grafiky i sochy či plastiky vytvářené klasickými postupy. Pokud galerie nebude mít možnost originální díla získat, bude vytvářet a archivovat jejich dokumentaci (v poslední době převážně v podobě digitálních dat).
- Umělecká díla, která typickým způsobem dokumentují charakter umělecké výtvarné tvorby v minulosti i současnosti na území Středočeského kraje (mimořádnou pozornost bude věnovat regionu Rakovnicka).
- Díla umělců spojených s krajem původem nebo pobytem.
- Díla zobrazující město Rakovník a významná místa v jeho okolí.
- Dostupné dokumentační materiály listiny, rukopisy, tiskoviny a jiné předměty obsahující informace k problematice, kterou galerie svojí sbírkou dokládá.

Množství a kvalita nákupů je podmíněná především nabídkou na trhu a množstvím prostředků, které může galerie na akvizice uvolnit.

Závěr

Cílem Středočeského kraje je prostřednictvím k tomu zřízených organizací v oblasti kultury nejen pečovat o současné množství majetku uchovávaného ve sbírkách muzejní povahy evidovaných v CES Ministerstva kultury ČR. Cílem je také uvážlivě uchovávat bohatství regionu prostřednictvím obohacování stávajících sbírek.

Koncepční dokument, jehož přípravy se účastnili ředitelé příspěvkových organizací v oblasti kultury, pojmenovává na jediném místě trendy pro rozšiřování sbírek formou nákupů předmětů. K 31. 12. aktuálního kalendářního roku bude Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje provedeno vyhodnocení činnosti sbírkotvorných institucí v oblasti rozšiřování sbírek nákupem předmětů a zpráva bude do 30. 6. následujícího roku předložena Zastupitelstvu Středočeského kraje na vědomí.

Koncepční dokument je schválen na dobu pět let a poslouží jako vodítko pro uvážlivé vynakládání veřejných prostředků z rozpočtu Středočeského kraje pro budoucí nákup předmětů historické, umělecké a kulturní hodnoty s potenciálem jejich zařazení do sbírek spravovaných muzei, galeriemi a památníky, které jsou příspěvkovými organizacemi Středočeského kraje v oblasti kultury.

Příloha č. 1:

Přehled preferovaných sbírek, které budou doplňovány sbírkovými předměty formou nákupů (2026–2030)